

Lisa 1
Kehtestatud direktori
käskkirjaga 01.09.2024 nr 1-2-7

ÕPPEKAVA

SISUKORD

1. KOOLI ERIPÄRA NING ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE RÕHUASETUSED	4
1.1. Kooli väärtused ja eripära	4
1.2. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid	5
2. ÕPPEKORRALDUS	7
2.1. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti	7
2.2. Vaba tunniressursi kasutamine lisatud tundidena	8
2.3. Kooli poolt valitud ained ja valimise põhimõtted Ääsmäe Põhikoolis	10
2.4. Võõrkeelte valik	12
2.5. Riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused	13
2.6. Õppekava läbivate teemade käsitlemine ja lõimingu rakendamine	13
2.6.1. Läbivate teemade ja lõimingu käsitlemise põhimõtted	13
2.7. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused	16
2.8. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused	26
3. III KOOLIASTME LOOVTÖÖ	28
3.1. Üldinfo	28
3.2. Loovtöö liigid	28
3.3. Loovtöö korraldamine ja valmimine	29
3.4. Loovtöö juhendamine	29
3.5. Loovtöö esitlemine	30
3.6. Loovtöö hindamine	31
4. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMINE, HINDAMISE KORRALDUS	32
4.1. Õpilaste arengu ja õppimise toetamine	32
4.2. Hindamise alused	33
4.3. Hindamise eesmärk	33
4.4. Kasutatav hindedüsteem	34
4.4.1. Õppimist toetav hindamine	34
4.4.2. Sõnalised hinnangud, mitteeristav hindamine ja numbriline hindamine	34
4.4.3. Mitteeristav hindamine	35
4.5. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus	36
4.5.1. Kokkuvõttev hindamine Ääsmäe Põhikoolis	36
4.6. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord	38

4.7. Põhikooli õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord.....	38
4.8. 8. klassi üleminekueksam	39
4.9. Põhikooli lõpetamine	39
4.10. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord.....	40
5. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE TOETAMINE	41
6. ÕPILASE KARJÄÄRIVALIKUTE TOETAMINE	44
7. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD JA NENDE KÄSITLEMISE MAHT	46
8. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMINE	49
9. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	51
10. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	52

1. KOOLI ERIPÄRA NING ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE RÕHUASETUSED

1.1. Kooli väärtused ja eripära

Ääsmäe Põhikooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mille koostamisel on kool lähtunud Vabariigi Valitsuse 06. jaanuari 2011. a. määrusest nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a. määrusest nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ ja kooli arengukavast.

Kooli õppekavas on arvestatud kooli omapära, piirkonna vajadusi, lastevanemate (eestkostjate, hooldajate), õpilaste, õpetajate ja koolipidaja soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse. Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest.

Ääsmäe Põhikool on heade sportlike saavutuste, tugevate rahvatantsutraditsioonide ja kaasaegsete õppetingimustega kool.

Ääsmäe Põhikool on arenev kool, kus antakse heatasemelist põhiharidust ning igapäevases õppetöös lähtutakse põhimõttest „Igaüks on oluline!“. Kodulähedases koolis on loodud õppimisvõimalused kõigile lastele.

Ääsmäe Põhikool on omanäoline kool, kus väärtustatakse head taset kõigis õppeainetes, toetatakse traditsioonidele, õppeainete lõimingule ja õpitava seostamisele igapäevaeluga, püüeldakse keha ja vaimu harmoonilise arendamise poole, tehes koostööd ja olles loomingulised ning uuendusmeelsed.

Kooli õppekava koostamisel, õppe-, kasvatus- ja huvitegevust kavandades ning igapäevases õppe- ja kasvatusprotsessis lähtutakse neljast kooli põhiväärtusest:

Koostöö

tegutseme koostöös erinevate huvigruppidega ühise eesmärgi nimel;

oleme tolerantsed üksteise suhtes;

aktsepteerime erinevaid arvamusi;

peame väga oluliseks kooli ja kodu koostööd.

Vastutus

vastutus on kolmepoolne – õpilane, lapsevanem, koolitöötajad;

enda rolli mõistmine ja täitmine;

võtame vastutuse enda sõnade, tegude ja otsuste eest;

peame kinni kokkulepetest.

Hoolivus

hoolime endast ja kaaslastest;
märkame, toetame ja tunnustame üksteist;
kõigil on koolis hea ja turvaline olla.

Loovus

toetame uusi ja omanäolisi algatusi, aitame neid ellu viia ja tunnustame saavutusi;
ergutame õpilasi mõtlema loovalt ja piirideta;
innustame õpilasi leidma küsimustele erinevaid vastuseid;
suuname õpilasi avardama igakülgsest oma silmaringi ja teadmisi kaaslastega jagama.
Põhiväärtuste kujunemine saavutatakse koolitöötajate, õpilase ja perekonna vastastikusel koostöös, mida toetavad koolikeskkond, õppetegevus ja kooli traditsioonilised üritused.

1.2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kooli õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on aidata kaasa õpilase kasvamisele vastutustundlikuks inimeseks, kes tuleb toime muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas, juhindudes oma valikutes ja tegudes üldinimlikest ja ühiskondlikest väärtustest. Õppe- ja kasvatusprotsessis lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- luuakse tingimused iga õpilase arengu toetamiseks;
- kaasatakse õpilane ja lapsevanem õpilase õpiteed puudutavate küsimuste arutamisse ja selle üle otsustamisse;
- kehtestatakse üldised nõuded kõigile õpilastele;
- õpetust varieeritakse õpilaste erinevatest võimetest ja haridusvajadustest lähtuvalt;
- hoitakse ja toetatakse õpilase õpihuvi;
- pakutakse mitmekesiseid õpikogemusi (ainetunnid, õue- ja muuseumitunnid, õppekäigud, loovtööd jms), õpetus on süsteemne ja terviklik, õpetuslik ja kasvatuslik aspekt on tasakaalustatud;
- rakendatakse aktiivõppemeetodeid, kaasatakse õpilane õppeprotsessi.

Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, motiveerivalt ja positiivselt mõjuv ning arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Kool aitab kaasa põhiliste väärtushoiakute kujunemisele. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enesemääratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ning inimeste mitmekesisusse.

Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Kooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu rahvakultuurile (õppeaine folkloor, huviringina rahvatants ja pillimäng).

2. ÕPPEKORRALDUS

2.1. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

Tunnijaotusplaanis on välja toodud riikliku õppekava kohased kohustuslikud ainetunnid ja vaba tunnimahu kasutamine (PRÕK § 15 lg 4).

	1.kl	2.kl	3.kl	I KA	4.kl	5.kl	6.kl	II KA	7.kl	8.kl	9.kl	III KA
eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6
kirjandus				0		2	2	4	2	2	2	6
inglise keel			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9
vene keel				0			3	3	3	3	3	9
hispaania keel							3	3	3			3
matemaatika	3	3	4	10	4	4	5	13	5	4	4	13
loodusõpetus	1			3	2	2	3	7	2			2
loodus- ja inimeseõpetus		2	2									
Geograafia				0				0	1	2	2	5
Bioloogia				0				0	1	2	2	5
Keemia				0				0		2	2	4
Füüsika				0				0		2	2	4

ajalugu				0		1	2	3	2	2	2	6
inimeseõpetus				2		1	1	2	1	1		2
ühiskonnaõpetus				0			1	1			2	2
muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
ühendatud kunst ja tööõpetus	3	3	3	9								
kunst					1	1	1	3	1	1	1	3
käsitöö, tehnoloogia, kodundus				0	1	2	2	5	2	2	1	5
kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
Kohustuslik maht	18	19	23		21	23	29		28	31	31	
Vaba tunniressurss	2	4	2	8	4	5	1	10	2	1	1	4
Lubatud nädala koormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

2.2. Vaba tunniressursi kasutamine lisatud tundidena

Õppeainete õpitulemuste parema saavutamise eesmärgil on kool määranud lisaks kohustuslikele õppetundidele tunnid alljärgnevas õppeainetes:

Lisatud tunnid	Klassid
----------------	---------

	1.	2.	3.	I KA	4.	5.	6.	II KA	7.	8.	9.	III KA
A-võõrkeel Inglise keel		1		1					1			1
Eesti keel		1		1	1			1				
Loodusõpetus	1			1								
Loodus- ja inimeseõpetus		1		1								
Matemaatika	1	1	1	3	1	1		2			1	1
Ajalugu						1		1				
Kooli poolt valitud ained	1.	2.	3.	I KA	4.	5.	6.	II KA	7.	8.	9.	III KA
Folkloor					1			1				
Informaatika						1		1	1			1
Esinemisõpetus										1		1
Liiklusõpetus			1	1								

2.3. Kooli poolt valitud ained ja valimise põhimõtted Ääsmäe Põhikoolis

Valikained	
Folkloor	<p>Folkloori lisatund <u>4. klassis</u> (35 tundi aastas) toetab rahvusliku ja Eesti kodaniku identiteedi, eneseväljenduse ning loovuse kujunemist.</p> <p>Folklooritund on vajalik õpilase silmaringi ja maailmatunnetuse avardamiseks ja erinevate õppeainete (muusika, loodus- ja inimeseõpetus, eesti keel, liikumine) seoste mõistmiseks. Pillimäng leiab Ääsmäe koolis väljundi folkloori tunnis.</p> <p>Lisatund annab võimaluse rahvalike mängude kaudu ka liikumiseks ning toetab lapse füüsilist arengut ning hea enesetunde saavutamist.</p>
Informaatika	<p>Ääsmäe Põhikoolis saab õppida informaatikat valikainena <u>5. ja 7. klassis</u> (35 tundi õppeaastas).</p> <p>Infotehnoloogia kasutamise oskus on üks põhilisi töö tõhustamise vahendeid, sellest on saanud kaasaegse infoühiskonna oluline kirjaoskus, mille riigi arengu ja kodanike sotsiaalse mobiilsuse tagamiseks peavad omandama kõik õpilased. Infotehnoloogia-alaste pädevuste kujundamine toetab õpilaste aineülest valdkonna-pädevuste saavutamist.</p> <p>Baaspädevused hõlmavad lisaks tavapärasele infootsingule, esitluste ja tekstidokumentide koostamisele ka koolis kasutatavate infosüsteemide ja suhtlusvahendite (nt e-post, kooli koduleht, õpiahaldussüsteem) turvalist kasutamist.</p> <p>Informaatika kui eraldi õppeaine põhieesmärgiks on õpi- ja töökeskkonna kujundamiseks vajalike info- ja kommunikatsioonivahendite rakendamise oskuste omandamine.</p>
A-võõrkeel	<p><u>2. klassis</u> õpitakse inglise keelt üks tund nädalas. Varajane keeleõpe tagab loomuliku suhtlemisoskuse inglise keeles ja toetab igati</p>

<p>inglise keel</p>	<p>õpiharjumuste kujunemist. Tugev baasoskus I kooliastmes tagab edaspidise edukogemuse vanemates klassides</p> <p><u>7. klassis</u> on üks inglise keele tund valikaineks, sest Ääsmäe kool osaleb rahvusvahelises keeleõppelaagris. Inglise keele lisatund on vajalik, et arendada õpilaste inglisekeelset suulist eneseväljendusoskust, mis on keeleõppelaagris osalemise peamiseks eelduseks.</p>
<p>Eesti keel</p>	<p><u>2. klassis</u> on vajalik lisaks 35 eesti keele tundi, et lõimida informaatika õppeteemasid (teksti, pildi, video, animatsiooni leidmine internetist ning allikale viitamine; teksti sh e-kirja loomine, salvestamine ja jagamine) aastas <u>4. klassis</u> on vajalik lisaks 35 eesti keele tundi aastas, sest see võimaldab kinnistada juba varem õpitut ning loob baastadmised edaspidiseks.</p>
<p>Matemaatika</p>	<p><u>1.-3. klassis</u> üks lisatund nädalas (35 tundi õppeaastas) võimaldab läbi mängude ja erinevate praktiliste tööde paremini kinnistada õpitud mõisteid ja seoseid. Samuti annab lisatund võimalusi aruteludeks, tekstülesannetes erinevate lahenduste leidmiseks ning loogika- ja nuputamisülesannete lahendamiseks.</p> <p><u>4. klassis</u> on vajalik lisa 35 matemaatikatundi aastas, sest see aitab kinnistada varem õpitut ning luua seoseid uute teemadega.</p> <p><u>5. klassis</u> on 35 matemaatika lisatundi õpitulemuste parema saavutamise eesmärgil.</p> <p><u>9. klassi</u> 35 matemaatika lisatundi aastas aitavad paremini arendada loogilist mõtlemist, probleemilahendusoskusi, kriitilist mõtlemist, analüüsioskust ja täpsust, mis on olulised oskused igapäevaelus ja tulevases karjääris. https://oppekava.ee/matemaatika-ainekavad/</p>

<p>Loodus- ja inimeseõpetus</p>	<p><u>1. ja 2. klassis</u> üks lisatund nädalas (35 tundi õppeaastas) võimaldab läbi erinevate praktiliste tööde paremini kinnistada õpitud mõisteid ja seoseid. Teha rohkem praktilisi töid.</p>
<p>Ajalugu</p>	<p><u>5. klassi</u> lisatunnid (35 tundi õppeaastas) on pühendatud Eesti ajalooga seotud teemadele ja tegevustele. Ainekavas ettenähtud teemad läbitakse ja pädevused saavutatakse samuti Eesti ajaloo raames.</p> <p>Eesti ajalooga põhjalikumalt tutvumine aitab kaasa õpilaste väärtuspädevuse kujunemisele, tähtsustades õpilast ümbritsevat keskkonda ja kultuuri. Lisaks arendab Eesti ajaloo süvendatult õppimine huvi Eesti mineviku ja tuleviku vastu ning väärtustab Eestit ja selle elanikke tutvustades õpilasele lähemalt Eesti ajalugu mõjutanud ja suunanud inimesi ning sündmusi Eestis ja naabermaades.</p>
<p>Esinemisõpetus</p>	<p><u>8. klassis</u> õpetatakse esinemisõpetust (35 tundi õppeaastas) eesmärgiga pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust, sh eneseväljenduse arendamist. Lisaks toetab III kooliastmes tehtava loovtöö esitlust.</p>
<p>Liiklusõpetus</p>	<p><u>3. klassis</u> õpetatakse liiklusõpetust (35 tundi õppeaastas) eesmärgiga, et õpilased omandavad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks. Ainekava läbimisel on võimalus sooritada jalgratturi eksam.</p>

2.4. Võõrkeelte valik

A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt alates põhikooli esimese kooliastme teisest klassist. B-võõrkeelena õpitakse kas vene või hispaania keelt, mis valitakse 5. klassi õppeaasta lõpul. B-võõrkeele õpe algab 6. klassis.

2.5. Riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused.

I kooliastmes rakendatakse lõimitud aineõpet kunstis ja tööõpetuses ning loodus- ja inimeseõpetuses.

2.6. Õppekava läbivate teemade käsitlemine ja lõimingu rakendamine

Läbivad teemad on aineüleised ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe ja lõiming realiseerub eelkõige:

- õppekeskkonna korralduses;
- aineõppes aineüleste, klassidevaheliste, ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kaudu;
- valikainete valikul;
- III kooliastmes õppeaineid lõimivas individuaalses või kollektiivses loovtöös;
- klassivälises õppetegevuses ja huviringide tegevuses ning osaledes kogukondlikes, maakondlikes, üle-eestilistes ning rahvusvahelistes projektides.

2.6.1. Läbivate teemade ja lõimingu käsitlemise põhimõtted

1. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri kujundamine“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema endale sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.

„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes. 8. ja 9. klassi karjääriõpet koordineerib õppealajuhataja koostöös Eesti Töötukassa spetsialistidega. Kooli kutsutakse esinema külalislektoreid erinevatelt erialadelt.

2. Läbiva teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda, ning väärtustades jätkusuutlikkust on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

„Keskkond ja jätkusuutlik areng“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse, põhjalikumalt loodusainete ja ühiskonnaõpetuse tundidesse. Õpilased osalevad erinevates keskkonnaprojektides. Õpilased saavad aktiivselt osaleda koolielus õpilasesinduse kaudu, valida ja otsustada huviringides osalemise üle, olla eestvedajateks ürituste korraldamisel, osaleda kooli õppenõukogu töös.

3. Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Õpilaste kodanikualgatus ja ettevõtlikkust kujundatakse õpilasesinduse Oma Riik tegevuse kaudu, nt õpilasi puudutavate dokumentide väljatöötamisel saavad õpilasesinduse liikmed teha ettepanekuid. Õpilasi kaasatakse kooli ühistegevuste kavandamisse ja ürituste plaani koostamisse.

4. Läbiva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumistaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma rahvakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Õpilaste kultuurilist identiteeti arendatakse koolis rahvuslike tähtpäevade, emakeelepäeva, vabariigi aastapäeva tähistamise kaudu. Õpilased osalevad laulu- ja tantsupidudel. Õpilased õpivad märkama erinevaid kultuurikogemusi reisides, keelesaagrites osaledes, teatrietendusi külastades, filme vaadates.

Kooliüritustele kaasatakse vanemaid, vanavanemaid ja teisi pereliikmeid, et hoida traditsioone.

5. Läbiva teema „Teabekeskond ja meediakasutus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab meediamaaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas.

See on läbiv teema, mis saadab kõiki ainetunde, eelkõige aga keeletunde, informaatikat, kirjandust, geograafiat. Koolis toimuvad õpilaste infokogunemised, kus vahetatakse

päevakajalist infot. Õpilased õpivad suhtlema õppe-eesmärkidel ka veebikeskkonnades. Õpilaste töid eksponeeritakse stendidel ja ka koolimeenetel. Koolielu tegemisi kajastatakse kooli veebilehel ja kooli ajalehes.

6. Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Kool on varustatud kaasaegsete tehnoloogiavahenditega, tänu millele saavad õpilased arendada oma tehnoloogilisi oskusi. Õpilased kasutavad tundides õppe-eesmärkidel nutivahendeid. Ainetundides ja robotikaringis kasutatakse erinevaid robotikomplekte.

7. Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

Õpilastel on võimalus osaleda erinevates spordiringides. Õpilastel on võimalus ennast proovile panna kooli, maakonna ja üleriigilistel spordivõistlustel. Osaletakse koolitustel, mis õpetavad ohutut liiklemist (jalgrattalubade koolitused, õppekäigud). Toimuvad tervisenädalad ja töötoad, kus selgitatakse tervisliku toitumise ning aktiivse sportliku eluviisi olulisust. „Tervis ja ohutus“ on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes.

8. Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Väärtusi antakse edasi koolikultuuri, tavade, kooli traditsiooniliste ürituste ja klassiürituste kaudu. Kooli õppekavas sõnastatud väärtusi peegeldavad kooli sümboolika, traditsioonid, kooli interjäär, suhtlemisviis, õpetamise, tagasisidestamise ja hindamise meetodid. See tähendab, et kool toimib kogukonnana, mille otsustamisprotsessidesse on kaasatud kooli töötajad, lapsevanemad ja õpilased ning milles saab kogeda ja praktiseerida jagatud väärtusi. Väike kogukond võimaldab väärtustada kaasamist ja koostööd. Kooli igapäevased tegevused on planeeritud põhiväärtustest lähtuvalt. Kogu koolipere kannab neid väärtusi. Koostöös tegutsemine toob kaasa turvatunde, tagab arengu ja aitab luua oma kooli tunnet. Vastutuse võtmine oma sõnade, tegude ja otsuste eest tagab stabiilse, rahuliku ja positiivse

koolikeskkonna. Hooliv suhtumine on probleemidele lahenduse otsimine, valmisolek aidata, tähelepanelikkus teise suhtes, kaastunne ja osavõtlikkus, empaatiavõime.

Väärtuste ja kõlbluse arendamine on lõimitud kõikidesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes.

2.7. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Kooli kogu õppe- ja kasvatustegevus on korraldatud lähtuvalt üldpädevustest. Üldpädevusi kujundatakse kooliastmes taotletavate pädevuste kaudu.

Üld- ja valdkonnapädevused ning õppeainepädevused kujunevad õppe- ja huviringitundides, samuti projektide, kooli ürituste ja kodukorra täitmise kaudu. Õppeainepädevused kujunevad kõigi õppeainete omandamisel peamiselt meetodite valikute kaudu ning saavutatud õpitulemuste alusel. Valdkonnapädevused on esitatud ainevaldkonnakavades.

Iga kooliastme lõpuks saavutab õpilane järgmised üldpädevustest (PRÕK § 4 lg 4) tulenevad pädevused (PRÕK § 7; 9; 11)

Kultuuri-ja väärtuspädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Hindab inimsuhteid ning kasvatab tolerantsust	Peab lugu oma perekonnast, sõpradest, klassist ja koolist. On viisakas, täidab lubadusi. Oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada.	Hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena. Peab kinni kokkulepetest.	Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.
Tajub ja väärtustab oma seotust teiste inimestega.	Teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida.	Suhtub inimestesse eelarvamusteta.	Suhtub kaasinimestesse mõistvalt ja lugupidavalt.

Tajub ja väärtustab oma seotust loodusega.	Hoiab loodust.	Oskab looduses käituda, huvitub looduse uurimisest.	Mõistab inimese ja keskkonna seoseid.
Tajub ja väärtustab seotust oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegsete kultuurisündmustega.	Austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid.	Väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvaste ning kultuuride seas.	Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest. Tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule.
Väärtustab loomingut ja kujundab ilumeelt.	Oskab ilu märgata ja hinnata. Hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest.	Väärtustab kunstiloomingut ning väljendab end kunstivahendite abil.	Väljendab ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.
<p>Ääsmäe Põhikoolis taotletakse kultuuri- ja väärtuspädevuste omandamist arenguvestluste, õppekäikude, klassijuhataja tundide, ringitegevuse, kooli ja klassi ühisürituste, kooli koostööprojektide, õpilaste ainevõistlustel ja -konkurssidel osalemiste, üldkogunemiste, õuesõppetundide, õpilasesinduse tegevuse, kooli õpilastööde näituste ja lastevanematele antavate kontsertide kaudu.</p>			
Sotsiaalne ning kodanikupädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Teostab ennast, toimib teadliku, abivalmis ja vastutustundliku	Austab ennast ja teisi, teeb koostööd kaaslastega.	Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme.	On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma

kodanikuna ning toetab ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust.	Teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusse ja riiki lugupidavalt.		kooli, kodukohta ja riigi demokraatlikust arengust ja riigi iseseisvusest.
Teab, mõistab ning järgib ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme.	Peab kinni kooli kodukorrast ning sõlmitud kokkulepetest.	Väärtustab säästvat eluviisi.	Suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes.
Austab erinevate keskkondade reegleid, religioonide ja rahvuste omapära.	Oskab käituda klassis, koolis ja väljaspool kooli erinevates situatsioonides. Lepib kaaslaste eripäradega.	Tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi.	Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt.
Teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides, aktsepteerib inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi.	Oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas. Teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida.	Mõistab kompromisside vajalikkust.	Teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides. Suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt.
Ääsmäe Põhikoolis taotletakse sotsiaalsete ning kodanikupädevuste omandamist kodanikupäeva tähistamise, avatud tundide, külalislektorite esinema kutsumise, keeleõppereiside, õpilasesinduse valimise, ülekooliliste ürituste, huvitegevuse, meeskonnatööna teostatavate erinevate projektide kaudu.			

Enesemääratluspädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Mõistab ja hindab iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi.	Oskab anda oma töödele ning käitumisele hinnangut.	Püüab selgusele jõuda oma huvides, teab oma tugevaid ja nõrku külgi	Suudab ennast hinnata, lähtudes oma tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Analüüsib ja vajadusel korrigeerib oma käitumist.	Oskab õpetaja abiga leida oma tugevad ja nõrgad küljed ning kavandada parendustegevusi.	Oskab oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma käitumist korrigeerida.	Suudab analüüsida ja vajadusel korrigeerib oma käitumist ning võtab vastutuse oma tegude eest.
Käitub ohutult ja järgib tervislikke eluviise.	Oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda. Oskab ohutult liigelda. Hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve.	Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi. On teadlik tervist kahjustavatest teguritest ning sõltuvusainete ohtlikkusest.	Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi. On füüsiliselt aktiivne.
Lahendab suhtlemisprobleeme.	Teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.	Teab, kuidas lahendada igapäevaseid suhtlemisprobleeme, oskab vajadusel abi küsida.	Suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi.

Ääsmäe Põhikoolis taotletakse enesemääratluspädevuste omandamist õpilastega individuaalsetel ja ümarlauavestlustel, peredega arenguestluste kaudu, liikluskasvatusega klassijuhatajatundides ja liiklustunnis ning tervisenädala läbiviimisega.

Õpipädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Organiseerib õpikeskkonda ja hangib õppimiseks vajaminevat teavet.	Tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest. Oskab kasutada vajalikke abimaterjale ja vahendeid õpitu piires.	Keskendub õppeülesannete täitmisele. Leiab vastuseid oma küsimustele, hangib erinevatest allikatest vajalikku teavet, tõlgendab, kasutab ja edastab seda.	On teadmishimuline ja oskab õppida.
Planeerib õppimist ning järgib seda plaani.	Oskab täiskasvanu juhendamisel jaotada aega õppimise, koduste kohustuste, huvialade ning puhkamise vahel. Oskab koostada päevakava ja seda järgida.	Kavandab oma tegevust ning valib ja rakendab tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi. Vajadusel korrigeerib oma tegevust.	Seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel.
Kasutab õpitud erinevates olukordades ning probleemide lahendamisel.	Oskab õpitud kasutada ja seostada erinevates olukordades.	Teeb vahet faktil ja arvamusel. Kasutab suunamise abil erinevaid õpivõtteid, sh paaris- ja rühmatöö, arvestades õppeülesande iseärasustega.	Esitab teaduslikke seisukohti ja teeb tõendusmaterjali põhjal järeldusi.
Seostab omandatud teadmisi varem õpituduga.	Oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning	Oskab luua seoseid varem õpituduga.	Mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt.

	oma tegevusi ülesannet täites mõtestada, seoseid luua.		
Analüüsib enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi, motiveeritust ning hindab selle põhjal edasiõppimise vajaduse	Eneseanalüüs õpetaja abiga.	Hindab oma tegevust ning valib ja rakendab tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi, näeb ja tunnistab oma eksimusi ning korrigeerib oma tegevust.	On teadmishimuline, mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele, oskab leida haridustee jätkamise võimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu.

Ääsmäe Põhikoolis taotletakse õpipädevuste omandamist koos Eesti Töötukassa korraldatavate töötubade, õppeasutuste tutvustamise, Tagasi Kooli! ja kogukonnaga peetavate ühisürituste (jõululaat jne) kaudu; ainetundides kasutatava individuaalse- ja rühmatöö, ainepäevadel ja –olümpiaadidel osalemise ning loovtööde koostamise kaudu.

Suhtluspädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Väljendab ennast selgelt ja asjakohaselt, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, esitab ja põhjendab oma seisukohti.	Oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas. Mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid õpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase.	Väljendab oma arvamust ning põhjendab ja kaitseb seda. Tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel.	Suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada. Valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda

			kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.
Loeb ning mõistab teabe-, tarbe- ja ajakirjandustekste ning ilukirjandust.	Suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, tegelasi, termineid, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta), ka peidetud infot, mõistab (vajadusel õpetaja abiga) eakohast allteksti.	Kuulab ja loeb eakohaseid tekste mõtestatult.	Mõistab ja mõtestab erinevaid tekste.
Kirjutab eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili.	Esitab tekstides leiduvat teavet suuliselt ja kirjalikult.	Loob suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõistab suulist kõnet.	Väljendab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt.
Väärtustab õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.	Kasutab eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt. Tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest.	Loob keeleliselt korrektseid ja mitmekülge sõnavaraga tekste.	Tunneb ja järgib õigekirjareegleid ja loob keeleliselt korrektseid ja mitmekülge sõnavaraga tekste.
Ääsmäe Põhikoolis taotletakse suhtluspädevuste omandamist emakeelepäeva ja eesti kirjanduse päeva tähistamise, keelepäevade korraldamise, teatrikülastuste, muuseumitundide, tunnivälise			

kirjanduse lugemise ja selle mõtestamise, loovtööde kaitsmise kaudu.			
Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Kasutab matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades.	Oskab sihipäraselt vaadelda, märgata ja kirjeldada erinevusi ja sarnasusi. Oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda.	On omandanud arvutus- ja mõõtmisoscuse ning tunneb ja kasutab juhendamise abil loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades.	Lahendab igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist.
Mõistab matemaatika, loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust, võimalusi ning piiranguid.	Arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades.	Arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades.	Oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi.
Kasutab uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.	Oskab kasutada tehnoloogilisi	Oskab kasutada tehnoloogilisi	Suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgi-

	vahendeid vajaliku info leidmiseks.	vahendeid vajaliku info leidmiseks.	päraselt ja võimalikult riskita kasutada.
<p>Ääsmäe Põhikoolis taotletakse matemaatika-, looduteaduste ja tehnoloogiaalaste pädevuste omandamist ainepäevadel ja –võistlustel osalemise, õppetöös erinevate e-õpikeskkondade kasutamise ja robotika kaudu.</p>			
Ettevõtlikkuspädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Loob ideid ja viib neid ellu, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades.	Tunneb rõõmu erinevatest loovatest tegevustest.	Kavandab ja hindab oma tegevust ning valib ja rakendab tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi.	On ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale.
Seab eesmärgid ja viib neid ellu.	Oskab täiskasvanu abiga seada eesmärgid ja neid ellu viia.	Oskab täiskasvanu abiga seada eesmärgid ja neid ellu viia.	Seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel.
Näeb probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aitab kaasa probleemide lahendamisele.	Oskab näha puudujääke ja leida nendele eakohaseid lahendusi täiskasvanu abiga.	Oskab näha puudujääke ja leida nendele eakohaseid lahendusi.	Suudab maailmas toime tulla ning kasutab õpitut eesmärgipäraselt.
Reageerib paindlikult muutustele ning võtab arukaid riske, rakendab finantskirjaoskust.	Mõistab, kust raha tuleb ja teab selle väärtust.	Vastutab võetud kohustuste eest. Oskab koostada lihtsamat eelarvet.	Juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest. Teeb eesmärgipäraseid valikuid raha kasutamisel ning

			tegutseb säästliku ja keskkonnateadliku tarbijana.
Korraldab ühistegevusi, näitab algatusvõimet ja vastutab tulemuste eest.	Suudab algatada ja ellu viia ühistegevusi klassis või väikeses rühmas.	Suudab algatada ja ellu viia koolisiseseid ühistegevusi.	On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukohta ja riigi demokraatlikust arengust.
Ääsmäe Põhikoolis taotletakse ettevõtlikkuspädevuste omandamist õpilasesinduse tegevuse (ürituste korraldamine), loovtööde tegemise, jõululaadal osalemise ja klassiõhtute korraldamise kaudu.			
Digipädevus	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Kasutab uuenevat digitehnoloogiat, et toime tulla muutavas ühiskonnas.	Oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid.	Kasutab interneti ja õpitud arvutiprogramme eesmärgipäraselt.	Suudab digimaailmas toime tulla.
Leiab digivahendite abil infot ning oskab hinnata selle ajakohasust ja usaldusväärsust	Oskab digivahendite abil leida infot.	Oskab digivahendite abil leida infot ning hinnata selle usaldusväärsust.	Suudab digimaailma eesmärgipäraselt ja võimalikult turvaliselt kasutada.
Osaleb digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel.	Juhendamisel vormistab tekste ja otsib infot internetist.	Oskab arvutiga vormistada tekste.	Oskab luua ja kasutada erinevates digitaalsetes formaatides tekste, pilte ja multimeediumeid.

Kasutab probleemi lahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhtleb ja teeb koostööd erinevates digikeskkondades.	Oskab kasutada erinevaid õpihalduskeskkondi.	Oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina.	Suhtleb ja teeb koostööd erinevates digikeskkondades.
On teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskab kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti.	Teab interneti ohtudest.	Teab interneti ohtudest	Suudab digikeskkondi eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada.
Järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.	Oskab digikeskkonnas järgida igapäevaelu viisakusreegleid.	Tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid.	Tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid.
Ääsmäe Põhikoolis taotletakse digipädevuste omandamist informaatikatundide, e-tundide, Stuudiumi, õppetöösse digivahendite kaasamise, loovtööde vormistamise, e-tasemetööde tegemise, loodusainetes interaktiivsete katsevahendite ja õppekeskkonna kasutamise kaudu.			

2.8. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Õppekava rakendamise ning väärtushoiakute ja üldpädevuste kujundamise eesmärgil on koolis kavandatud erinevad tegevused ja üritused, mis arendavad loovust, esinemisjulgust, koostööd, organiseerimisoskust, kaasamist ja teistega arvestamist.

Õppekäigud

Eesmärk on kinnistada teadmisi ja laiendada silmaringi järgmiste õppekäikude kaudu:

- kultuuriõppekäigud (muuseumid, teatrid, näitused, vaatamisväärsused),
- loodusõppekäigud (matkarajad, looduspargid),
- liikumisharjumust toetavad õppekäigud (seikluspark, ujumine, uisutamine jms).

Tähtpäevalised üritused

Eesmärk: säilitada ja anda edasi paikkonna ning kooli traditsioone. Kaasata kogu koolipere ühistegevusse, et tugevdada koolikogukonna ühtsustunnet

Kooli tähtpäevalised ja traditsioonilised üritused on:

- kooliaasta avaaktus,
- õpetajate päev,
- ettelugemise päev,
- kooli sünnipäev,
- Eesti Vabariigi aastapäev,
- emakeelepäev,
- eesti kirjanduse päev,
- lõpukell,
- kooliaasta lõpuaktus,
- 9. klassi koolilõpu aktus,
- mälumäng,
- sügise- ja kevade sünnipäev,
- sõbrapäev,
- kevadkontsert,
- *playback*,
- õpilaskonverents,
- spordipäevad.

Rahvakalendri tähtpäevad

Eesmärk: väärtustada ja hoida rahvustraditsioone ning kultuuripärandit.

Koolis tähistatavad rahvakalendri tähtpäevad on:

- kadripäev,
- mardipäev,
- leivapäev,
- hingedepäev,
- advendiaeg ja jõulud,
- vastlapäev,
- paastumaarjapäev,
- lihavõtted.

3. III KOOLIASTME LOOVTÖÖ

3.1. Üldinfo

1. Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv.
2. Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ning koostöö oskust. Loovtöö koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast.
3. Loovtöök võib olla individuaalselt või kollektiivselt õpilaste poolt läbiviidud uurimistöö, praktiline töö või projektitöö.

3.2. Loovtöö liigid

Uurimistöö

Uurimistöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisteemale. Töö kirjutamine annab õpilastele iseseisva uurimistöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega, kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega. Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Uurimistöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga ning loogiliselt üles ehitatud. Olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

Projekt

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö (ülesanne) vm ettevõtmine. Projekt pakub hea võimaluse valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.

Loominguline töö

Loominguline töö sisaldab uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja. Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes

viidata kasutatud teoste autorile. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming, aga ka muusikateose esitamine.

Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, *performance* jne.

Loomingulise ja projekti töö puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa, mis vormistatakse vastavalt kooli kehtestatud nõuetele.

Olümpiaadid, konkursid

Loovtöö võib lugeda sooritatuks, kui õpilane on osalenud ja saavutanud märkimisväärse koha üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil, õpilasuurimustööde konkursil.

3.3. Loovtöö korraldamine ja valmimine

1. Õpilastele tutvustatakse loovtööd.
2. Õpilane valib teema ja juhendaja.
3. Loovtööde teemad ja juhendajad kinnitatakse direktori käskkirjaga.
4. Õpilane kohtub juhendajaga ja koostatakse loovtöö plaan.
5. Vastavalt vajadusele tehakse vahekokkuvõtteid.
6. Loovtööde esitatakse juhendajale neli nädalat enne kaitsmist.
7. Vajadusel täiendatakse ja parandatakse loovtööd.
8. Kaks nädalat enne kaitsmist esitatakse töö koos aruande vormiga nii paber kandjal kui ka digitaalselt kaitsmiskomisjonile ja retsensendile.
9. Loovtöö kaitsmine.
10. Hinnangute vormistamine ja tagasiside andmine.
11. Loovtöö arhiveeritakse koolis.

Kui õpilane ei ole ajakavast kinni pidanud ega esitanud oma tööd juhendajale õigeaegselt, lubatakse ta loovtöö kaitsmisele pärast ametlikku õppeaasta lõppu.

3.4. Loovtöö juhendamine

Loovtöö juhendamise põhimõtted:

1. Õpetajate ja õpilaste töökoormus ei tohiks oluliselt suurenedagi.
2. Loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas.

3. Juhendaja roll on suunav, ta aitab õpilast teema täpsustamisel ja tegevusplaani koostamisel.
4. Juhendaja soovib vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel.
5. Juhendaja jälgib töö vastavust sisuliste ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist.
6. Juhendaja nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks.
7. Juhendaja täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse.
8. Juhendaja annab hinnangu aruande vormis.
9. Kui õpilase valitud juhendaja ei ole koolitöötaja, siis määratakse õpilasele koolipoolne kaasjuhendaja.

3.5. Loovtöö esitlemine

Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kui ta on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale, hindamiskomisjonile ja retsensendile oma loovtöö.

Loovtöö esitlemise korralduse põhimõtted on järgmised:

1. loovtöö esitus võib toimuda nii koolis kui kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli;
2. esitus võib toimuda koolis ka teatud teema- või ainenädala raames: näiteks muusika- ja kunstinädalal, loodusainete nädalal, kus muuhulgas saavad õpilased üles astuda nt kontserdil või näitusel vastaval teemal koostatud loovtööga jm;
3. mitme autori puhul osalevad loovtöö esitusel kõik rühma liikmed;
4. loovtööd esitleb õpilane suulise kuni 10-minutilise ettekandena;
5. esitlust on soovitatav näitlikustada kas stendiettekande, multimeedia, audiovisuaalsete või muude vahenditega.

Loovtöö esitlemisel õpilane:

1. selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
2. tutvustab kasutatud meeto(dit)deid ja töökäiku;
3. esitab töö kokkuvõtte.

3.6. Loovtöö hindamine

Loovtöö hindamise eesmärgiks on:

1. kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta;
2. kujundada kriitilist suhtumist oma töösse, julgustada õpilast kasutama oma loovust ning toetada seeläbi isiksuse arengut.

Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu hindamiskomisjon. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle.

Hinnang antakse töö sisule, loovtöö protsessile, töö vormistamisele ja esitusele.

Loovtööd hinnatakse mitteeristavalt (A= arvestatud, MA= mittearvestatud).

4. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMINE, HINDAMISE KORRALDUS

4.1. Õpilaste arengu ja õppimise toetamine

4.1.1. Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused: õpilasel, kes lõpetab põhikooli, on teadmised ainevaldkonna faktide, põhimõtete, protsesside ja üldiste mõistete kohta, kognitiivsed ja praktilised oskused ülesannete täitmiseks ja probleemide lahendamiseks, valides ja rakendades põhimeetodeid, töövahendeid, materjale ja teavet ning suutlikkus vastutada õppeülesannete täitmise eest, kohandada probleemide lahendamisel oma käitumist vastavalt olukorrale.

4.1.2. Esimeses kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilase kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse: kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele; positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisse; õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele; eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele; põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel; õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

4.1.3. Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse: õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada; huvitegevuse võimaluste pakkumisele; õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele; õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

4.1.4. Kolmandas kooliastmes on õppe- ja kasvatustegevuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse: õpimotivatsiooni hoidmisele; õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;

erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele; pikemaajaliste õppeülesannete planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele; õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele; õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

4.2. Hindamise alused

1. Hindamine on õppimise ja õpetamise lahutamatu osa, mille abil toimub süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele.
2. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatava Põhikooli riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppekavaga kehtestatud nõutavatest teadmistest ja oskustest.
3. Individuaalse õppekava alusel õppival õpilasel arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.
4. Õpilase käitumise sh hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kodukorra nõuetest.

4.3. Hindamise eesmärk

Hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut ja tema kujunemist iseseisvaks õppijaks, selleks

- kaasatakse õpilast enese- ja kaaslase hindamisse ning toetatakse tema enesehinnangu kujunemist;
- suunatakse õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- suunatakse ja toetatakse õpilast edasise haridustee valikul;
- antakse alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Hindamisest teavitamine on sätestatud kooli kodukorras.

Ääsmäe Põhikoolis väljendatakse ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi numbriliste hinnete, sõnaliste hinnangute ja õppimist toetava hindamise abil. 6. klassi ühiskonnaõpetus ja 5. - 7. klassi inimeseõpetuse ning kooli poolt valitud ainete liiklusõpetus, informaatika, folkloori ja esinemisõpetuse puhul on kasutusel mitmeeristav hindamine, kus tulemusi väljendatakse sõnadega arvestatud/mittearvestatud.

4.4. Kasutatav hindesüsteem

4.4.1. Õppimist toetav hindamine

Õppimist toetav hindamine on õppimise kujundamise protsess õpilase ja õpetaja koostöös. Hindamise aluseks on õpilase individuaalne pingutus ja areng, hinnang tulemusele sünnib õpetaja ja õpilase koostöös. Õppimist toetav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.

Õppimist toetava hindamise tulemust väljendatakse suulise või kirjaliku sõnalise hinnanguga. Tagasiside kirjeldab õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Õppimist toetava hindamisena käsitletakse:

1. suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õpetajalt või klassikaaslastelt õppetunnis või muu tegevuse vältel õppeainet puudutavate teadmiste ja oskuste (sh üldpädevuste ja läbivate teemade), käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta;
2. õpilase enesehinnangut õppetunnis või muu tegevuse vältel õppeainet puudutavate teadmiste ja oskuste (sh üldpädevuste ja läbivate teemade), käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta;
3. õpilase arengu ja tema toimetuleku analüüsimist õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta arenguveestlusel.

Õppepäeva vältel annavad õpetajad õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

Õppimist toetava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

4.4.2. Sõnalised hinnangud, mitteeristav hindamine ja numbriline hindamine

Ääsmäe Põhikoolis kasutatakse õpilase hindamisel esimeses ja teises klassis sõnalisi hinnanguid. Sõnalised hinnangud annavad teavet õpilase arengu, õppeprotsessis osalemise, õpi-

ning käitumisoskuste kujunemise ja õpitulemuste kohta. Sõnalised hinnangud toetavad lapse eneseusku, väljendavad lugupidamist lapse püüdluste vastu ja innustavad teda.

Hinnanguid antakse nii suulises kui ka kirjalikus vormis õppeprotsessi käigus ning perioodi lõpus. Kokkuvõtvates hinnangutes toob õpetaja esile lapse edusammud, juhib tähelepanu arendamist vajavatele oskustele ning annab juhiseid edasiseks tegutsemiseks. Kokkuvõtvad kirjalikud hinnangud kajastuvad 1. ja 2. klassi tunnistusel kaks korda õppeaastas.

Igapäevastele tunnitöödele annab õpetaja lühihinnangu, vajadusel lisab õpetaja soovitusel paremate tulemuste saavutamiseks. Sõnalised hinnangud kantakse ka Stuudiumisse. E-päevikus kasutatakse tähemärki „O“, millele õpetaja lisab teadmiste, oskuste kirjelduse.

Numbrilist hindamist kasutatakse 3. - 9. klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel trimestri või poolaasta jooksul ja kokkuvõtval hindamisel. Numbrilist hindamist täiendatakse vajadusel õppimist toetavalt suulise või kirjaliku sõnalise hinnanguga ning mitteeristava hindamisega (arvestatud/mittearvestatud).

4.4.3. Numbriline hindamine

1. Hindega „5“ („väga hea“) hinnatakse suulist vastust, kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemus), kui see vastab täiel määral õppekava nõuetele (90–100%).

2. Hindega „4“ („hea“) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi (75–89%).

3. Hindega „3“ („rahuldav“) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid esineb puudusi ja vigu (50–74%).

4. Hindega „2“ („puudulik“) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab osaliselt õppekava nõuetele, esineb olulisi puudusi ja vigu (20–49%).

5. Hindega „1“ („nõrk“) hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele (0–19%).

4.4.3. Mitteeristav hindamine

1. Hinde „arvestatud“ (Stuudiumis „A“) saab õpilane, kelle suulist vastust (esitust), kirjalikku tööd, praktilist tegevust või selle tulemust saab lugeda vähemalt piisavaks vastavalt õppekavas toodud õpitulemuste nõuetele (50-100%).

2. Hinde „mittearvestatud“ (Stuudiumis „MA“) saab õpilane, kelle suulist vastust (esitust), kirjalikku tööd, praktilist tegevust või selle tulemust ei saa lugeda piisavaks vastavalt õppekavas toodud õpitulemuste nõuetele (0-49%).

4.5. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

1. Kokkuvõtva hindamise aluseks on vastavas ainekavas esitatud õpitulemused ja õppeeesmärgid (PRÕK §21 lg 1).
2. Stuudiumi päevikusse kantakse märke „T“, kui õpilane ei esita hindamisele kuuluvat kodust tööd või kui õpilane puudub koolist hindelise töö või õppeülesande tegemise ajal.
3. Õpetaja muudab märke „T“ hindeks „1“, kui õpilane ei ole esitanud või järele vastanud hindelist tööd kokkulepitud aja jooksul pärast hinde teatavaks tegemist või haigusega seotud juhtudel õpetajaga kokkulepitud tähtjaks.
4. Stuudiumi päevikusse kantakse märke „K“, kui õpilasel on kodutöö tegemata.
5. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „1“.
6. Õpetaja võib kasutada teadmiste ja oskuste hindamisel numbrilise hinde järel miinusmärki („-“) ja plussmärki (+) , kui peab vajalikuks rõhutada hinde kaalu. Kokkuvõtvides hinnetes miinusmärki („-“) ja plussmärki (+) ei kasutata.
7. 8. klassi esinemisõpetuse, 3. klassi liiklusõpetuse, 4. klassi folkloori, 5. ja 7. klassi informaatika, 6. klassi ühiskonnaõpetus ja 5. - 7. klassi inimeseõpetuse hindamisel kasutatakse mitmeeristuvat hindamist - „arvestatud“ ja „mittearvestatud“
8. Õpilane, kes tervislikel põhjustel ei saa osaleda kehalise kasvatus tunni füüsilistes tegevustes, on kohustatud viibima tunnis ja täitma õpetaja antud asendusülesandeid.
9. Riiklikke tasemetöid ja põhikooli lõpueksameid hinnatakse vastavalt tasemetööde ja põhikooli lõpueksamite hindamise juhenditele.

4.5.1. Kokkuvõttev hindamine Ääsmäe Põhikoolis

1. Kokkuvõttev hindamine Ääsmäe Põhikoolis on hinnete koondamine trimestri või poolaasta hinneteks. Trimestri- ja poolaastahinnete koondamine aastahinneteks.

2. Kokkuvõtvad hinned pannakse välja trimestri või poolaasta lõpul antud perioodi jooksul saadud hinnete või hinnangute alusel. Perioodi jooksul saadud hinnetel ja hinnangutel on erinev kaal kokkuvõtvate hinnete kujunemisel.

3. Ühe nädalatunniga ainete puhul toimub kokkuvõttev hindamine poolaastas (hinne märgitakse II ja III trimestri alla) või kui tunnid toimuvad ära poolaasta jooksul, pannakse hinne poolaastaks (hinne märgitakse II trimestri/III trimestri alla).

4. Kui õppeaine trimestri- või poolaastahinne jääb välja panemata, tähistatakse see Studiumis märgiga „x“ (koos täiendava selgitusega).

5. Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“ või on jäetud hinne välja panemata (märgitakse „x“), koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (konsultatsioon, õpiabirühm, logopeediline abi), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

6. Kui õppeaine trimestrihinne on jäänud välja panemata (tähistatakse „x“) ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud trimestri vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindetele „nõrk“.

7. Kokkuvõtva hindamisega seotud erijuhtumid arutatakse läbi õppenõukogus, mis teeb rakendatavate meetmete osas ettepaneku direktorile.

8. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle ainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne „nõrk“ või „puudulik“. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavas nõutavad teadmised ja oskused.

Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

9. Aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamast õppeaines aastahinne „nõrk“ või „puudulik“, täiendav õppetöö ei ole andnud tulemusi ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku

esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses tuuakse esile kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

10. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle

11. Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt PRÕKi § 15 lõikele 9 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

4.6. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks kümne õppepäeva jooksul peale hinde teadasaamist või õpetajaga kokkulepitud ajal. Kui Stuudiumis oli eelnevalt sümbol „!“, kustutatakse see ning lisatakse järelevastamisel saadud hinne uue hindena

Kui õpilane ei ilmu aineõpetajaga kokku lepitud ajal järeltööd sooritama, siis ei pea õpetaja enam uut järeltöö aega võimaldama.

Järelevastamine ja järeltööde sooritamine toimub õpilase ja õpetaja vahelisel kokkuleppel. Kokkuvõtva hinde kujunemisel arvestatakse järelevastamisel või järeltöö sooritamisel saadud hinnet.

Positiivsete hinnete parandamise (hinded „3“ ja „4“) võimaluse üle otsustab aineõpetaja.

Koolis järgitakse põhimõtet, et õpilaste soovi õppida tuleb toetada ning eriti toetatakse õppimist, mis püüdleb senisest parema tulemuse suunas.

4.7. Põhikooli õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord

Ääsmäe Põhikooli käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:

1. suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorranõudeid;

2. motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse Ääsmäe Põhikooli õppekavast ning kooli kodukorra nõuetest. Kool on kohustatud teavitama õpilast ja tema seaduslikku esindajat käitumise ja hoolsuse hindamise korraldusest koolis ning õpilasele antud hinnangutest. Vastav teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras. Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav». Käitumise sh hoolsuse hinde otsustavad klassijuhatajad koostöös aineõpetajatega. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetes: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Käitumise ja hoolsuse hinne kantakse tunnistusele ühe koondhindenä.

4.8. 8. klassi üleminekuksam

Ääsmäe Põhikooli 8. klassi õpilastele viiakse läbi kirjalik üleminekuksam.

Üleminekuksami nõuded, läbiviimise tingimused ja kord sätestatakse juhendis „Üleminekuksami nõuded, läbiviimise tingimused ja kord“.

4.9. Põhikooli lõpetamine

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahes õppeaines „nõrk“ või „puudulik“ viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel

vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

4. Põhikooli lõpetajale, kes soovib parandada mitterahuldavat aastahinnet õppeaines, mille põhikooli lõputunnistusele kantav kokkuvõttev hinne pandi välja enne põhikooli lõpuklassi jõudmist (7. või 8. klassis), võib anda võimaluse parandada aastahinnet ühes sellises õppeaines. Võimaluse andmine otsustatakse vastava aine õpetaja, klassijuhataja ning õppealajuhataja koostöös.

4.10. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

Hinnete ja hinnangute vaidlustamine ning vaidemenetlus toimub „Haldusmenetluse seaduses“ § 71 - 87 sätestatud kohaselt.

5. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE TOETAMINE

Ääsmäe Põhikoolis lähtutakse haridusliku erivajadusega õpilaste õppe korraldamisel kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis.

Ääsmäe Põhikooli tugisüsteemid on:

- klassijuhatajatöö,
- arenguestlused,
- aineõpetajate konsultatsioonid,
- individuaalse õppekava rakendamine,
- pikapäevarühm,
- logopeediline abi,
- Saue valla tugispetsialistide konsultatsioonid,
- õpiabirühmad,
- eriklassid,
- vajadusel teiste tugispetsialistide kaasamine õpilase ja pere toetamiseks.

Direktor määrab haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija, kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilaste õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.

Koordinaator toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

Direktori või õppealajuhataja otsusel võib haridusliku erivajadusega õpilasele rakendada „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 46 (5) õpilastele üldise toena sätestatud järgmisi meetmeid, mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud kooliväline nõustamismeeskonna soovitus:

- individuaalne lisajuhendamine,
- tugispetsialistide teenus,
- õpiabitunnid individuaalselt või rühmas,
- individuaalse õppekava rakendamine,

- pikapäevarühma vastuvõtmine,
- vanema nõusolekul õpilase üleviimine hariduslike erivajadustega õpilaste õppe paremaks korraldamiseks moodustatud rühma või klassi.

Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu.

Haridusliku erivajadusega õpilasele tugimeetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut.

Meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kord õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitusel.

Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab koordinaator koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks: meetme rakendamise lõpetamine; meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil; meetme vahetamine või muu meetme lisamine; täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või koolivälise nõustamismeeskonna poole pöördumise soovitamise.

Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitusel õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitusel, testimiste ja uuringute tulemused ning koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil. Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutavad isikud koolis määrab direktor.

„Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 17 sätestatud tingimustel ja korras kohaldatakse hariduslike erivajadustega õpilastele „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 17 lubatud erisusi:

1. Kui eesti õppekeelega põhikooli klassis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel;

2. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes;
3. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 15 lõikes 4 nimetatud tunniressurssi;
4. Hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava;
5. Õpiraskustega õpilaste klassis on ette nähtud vähendatud või asendatud õpitulemused võrreldes „Põhikooli riiklikus õppekavas“ sätestatud taotletavate õpitulemustega;
6. Andekas õpilane on silmapaistvate tulemuste ja huviga ühes või mitmes aines. Tema erivajaduse toetamiseks teevad koostööd klassijuhataja, aineõpetajad ning HEV koordinaator. Andeka õpilase arengu toetamiseks on järgmised võimalused: huviringid, diferentseeritud töö tunnis, erinevad õppematerjalid, olümpiaadid, konkursid, võistlused, osalemine TÜ Teaduskoolis.

6. ÕPILASE KARJÄÄRIVALIKUTE TOETAMINE

Karjääriplaneerimisega seotud teemasid käsitletakse läbiva teemana aine- ja klassijuhatajatundides, klassivälises ühistegevuses, õppekäikudel ja spetsiaalsetes loengutes.

Karjääriõppega on haaratud kõik õpilased 1.–9. klassini.

Karjääriteenust korraldab koolis õppealajuhataja koostöös klassijuhatajatega. Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel,
- kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses,
- oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega,
- statsionaarsest õppes mittestatsionaarsesse ülemineku kohta või kooli lõpetamiseks eksternina,
- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta,
- õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta,
- eneseanalüüsi koostamisel,
- vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

Karjääriõpet toetavad tunni- ja koolivälised tegevused on:

- õpilaste kohtumised erinevate erialade esindajatega, sealhulgas lastevanemate ja vilistlastega;
- karjääriinfo tunnid koostöös Eesti Töötukassaga 8. ja 9. klasside õpilastele;
- õppekäigud asutustesse ja ettevõtetesse;
- osalemine erinevate õppeasutuste avatud uste päevadel vastavalt õpilaste huvidele;
- koostöös Eesti Töötukassaga korraldatakse õpilaste karjäärinõustamist ning saab teha karjääriga seonduvaid eneseanalüüsi teste;
- erinevad teemapäevad nagu tervis, huvid jne;
- õpilaste poolt korraldatud kooliüritused, mille käigus õpitakse tegevuse planeerimist, korraldamist, koostööd ja ürituse läbiviimist;
- osalemine huviringides.

Karjääriteenistuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata edasiõpinguid peale

põhikooli või gümnaasiumi või kus saab õppida õppekavaväliselt. Karjääriplaneerimist toetab
– www.tootukassa.ee

7. LIIKLUSKASVATUSE TEEMAD JA NENDE KÄSITLEMISE MAHT

Kool loob tingimused ohutuse väärtustamiseks igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses ning tegeleb liikluskasvatusega.

Liikluskasvatuse eesmärgiks on vastutustundliku ja teisi arvestava liikleja kasvatamine. Vastavaid teemasid käsitletakse lõimituna ainetundidesse, klassijuhatajatundidesse ja need tulenevad läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ (VV määrus nr 136 20.10.2011 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 6 lg 3, edaspidi LLKK). 3. klassi tunniplaanis on eraldi õppeaine liiklusõpetus.

Liikluskasvatuse rõhuasetused on järgmised:

- I kooliastmes jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemine ja käitumine ning liikluses toimetulek koduümbruse liikluskeskkonnas (LLKK § 5 lg 3);
- II ja III kooliastmes erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning ohutu liiklemine linna ja maapiirkonna teedel (LLKK § 5 lg 4).

Koolis käsitletavat liikluskasvatuse teemasid ja nende käsitlemise ulatus tundides õppeaastas klassi kohta (LLKK § 6 lg 4) on järgmine:

- jalakäija liiklusreeglid (4);
- ohutu liikluskäitumine (2);
- liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine (1);
- liikluse reeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus(1).

Liikluskasvatuse teemade kaudu kujundatakse alljärgnevad üldiseid teadmisi ja oskusi ohutuks liiklemiseks:

I kooliastme lõpuks õpilane:

- teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitsmed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta;

- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijuhhi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitsmed;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusosalastel teemadel;
- oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitsmed;
- teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida kõige ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- on kursis ohutusosalaste kampaaniatega ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;

- oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutusosalast olukorda teiste riikidega.

Klassi- ja aineõpetajad käsitlevad (LLKK § 6 lg 5) liikluskasvatuse detailiseeritud teemasid lõimituna ainetundides. Klassi- ja koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis (LLKK § 6 lg 6), nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond. Klassi- ja koolivälised üritused ei kajastu liikluskasvatuse teemade mahus.

8. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMINE

1. Teavitamisel juhitudakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt. Teavitamisel järgitakse „Avaliku teabe seaduses“ ning „Haldusmenetluse seaduses“ teavitamisele sätestatut.
2. Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse põhikoolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
3. Põhikoolis nõustatakse vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
4. Põhikoolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavus.
5. Põhikoolis on tagatud õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuses korralduse kohta ning juhendamine ja nõustamine õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri või poolaasta algul.
6. Õpilasel ja vanemal on õigus saada koolist teavet ja selgitusi koolikorralduse ning õpilase õiguste ja kohustuste kohta. Koolikorraldust reguleerivad dokumendid on kättesaadavad kooli kodulehel. Lisaks saavad õpilased ja vanemad teavet õppe ja kasvatuses kohta Stuudiumi kaudu. Klassijuhatajad või aineõpetajad teavitavad õpilasi planeeritavatest üritustest.
7. Hindamisest teavitamine on sätestatud Ääsmäe Põhikooli kodukorras.
8. Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise eesmärgil toimuvad koolis õpilaste arenguestlused, ainealased õpiabitunnid, ümarlauavestlused, milles osalevad õpilane, klassijuhataja, vajadusel aineõpetaja, koolivälised tugispetsialistid, HEV koordinaator ja lapsevanem. Koolis töötab logopeed, kes nõustavad õpilasi individuaalselt vastavalt oma pädevusele. Õpilaste nõustamist ja õpiabi osutamist reguleerib koolisisene dokument.
9. Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku lastevanemate koosoleku vähemalt üks kord aastas.

10. Tunnijaotusplaanid, koolis pakutavate huviringide nimistu, aineõpetajate, konsultatsioonijad ja muu õppekorraldust ning tugiteenuseid puudutav info on kooli kodulehel.

11. Infot kooli tegemistest levitatakse lastevanemate ja õpilaste listide, õpilaste infominutite, Stuudiumi ja kodulehe kaudu.

9. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Vastavalt vajadusele koondutakse töögruppidesse, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe- ja kasvatustegevuse teemaga.

Õpetajad koostavad oma ainetes ainekaardid kooli õppekava ainekavade alusel. Ainekaartide koostamise eesmärgiks on teavitada õpilasi ja lapsevanemaid õppeaine eesmärkidest, käsitletavatest teemadest, õpitulemustest ja hindamisest. Õpetaja vormistab ainekaardi Stuudiumis õppeperioodi alguses. Klassijuhataja tööplaani koostamise aluseks on kooli üldtööplan, õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärgid algavaks õppeaastaks ja konkreetse klassi kasvatuslikud vajadused.

10. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Kooli õppekava muutmise algatamine

1. Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.
2. Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli õppekava muutmise kooli direktor.

Kooli õppekava muudatuste ettevalmistamine

1. Kui esitatud taotlus on asjakohane, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse ning positiivse otsuse korral valmistab ette kooli õppekava muudatused.
2. Kooli õppekava muudatused tuleb töörühmal ette valmistada kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõuna. Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu peab olema kooskõlas kehtiva õigusega.

Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu esitamine enne selle kehtestamist arvamuse saamiseks hoolekogule, õppenõukogule, õpilasesindusele

1. Kooli direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Arvamuse küsimisel lähtub kooli direktor „Haldusmenetluse seaduses“ §-st 16.
2. Kooli direktor vaatab hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukogu arvamused läbi. Kui hoolekogu, õpilasesindus või õppenõukogu on leidnud, et kavandatavad õppekava muudatused on vastuolus kehtiva õigusega, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes viib kooli õppekava muudatused vastavusse kehtiva õigusega.

Kooli õppekava kehtestamine

1. Tulenevalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest“ § 17 lõikest 2 on kooli õppekava kehtestajaks kooli direktor. Kooskõlas „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 71 lõikega 3,

toimub kooli õppekava kehtestamine käskkirjaga, mis vastab „Haldusmenetluse seaduses“ sätestatud nõuetele.

2. Kui kooli direktor jätab kooli õppekava muudatused kehtestamata, siis algab kooli õppekava uuendamise või täiendamise protsess algusest peale.

Kooli õppekava muudatuste avalikustamine

1. Kool avalikustab tulenevalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 69 lõikes 1 sätestatud nõudest kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob koolis võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks paberil.

2. Kooli õppekava muudatused esitatakse kooli õppekava terviktekstis, näidates ära õppekava muutused viitega direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti. Samuti märgitakse muudatuse viite juurde muudatuse jõustumise kuupäev.